(sacrificial) material एवमंशुवाक्येऽपि प्रजापतये स्वाहेति मन्त्रवर्णप्राप्तदेवताकोंऽशुद्रव्यको यागो ज्योतिष्टोमोद्देशेन विधीयते MīmāKau. ii. 61. 20 (*on* ii. 3. 20)

अंशुद्वय (aṁśu-dvaya) *n.* a pair of fibres, two fibres तदनन्तरमंशुद्वयविभाग: Upask. 332. 2 (*on* vii. 2. 10)

अंशुधर (aṁśu-dhara) *m.* **1** name of Viṣṇu ओं नमो विष्णवे ··· नम: शुद्धायांशुधराय च BrahmP. 59. 41; **2** name of a poet अंशुधरचैतन्यरत्नोत्तेजनकुरुविन्दशक्ति···सरस्वतीमपश्यत् UdaySuKa. 14. 19; SaduktiKa. 12. 8; **3** the sun गभस्तिहस्तोंऽशुधर: TrikāS'e. i. 3. 17.

अंशुधान (aṁśu-dhāna) *n.* name of a place on the bank of Bhāgīrathī भागीरथीं दुष्प्रतरां सोंऽशुधाने महानदीम् । उपायात् Rāmā. 2. *1646.

अंशुधारय (aṁśu-dhāraya) *m.* a lamp अंशुधारय इवाणुवातेरित: MaiU. 351. 21.

अंशुधारित्व (aṁśudhāri-tva) *n.* the state of being possessor of rays अंशुस्त्वमंशुधारित्वात् ViṣṇuDhaP. i. 30. 18.

अंशुधोरणी (aṁśu-dhoraṇī) *f.* series of rays अर्यम्णो हरिति तथा यथांशुधोरण्यद्रीन्द्रावटतटगूढमन्धकारम् Acyutarā. 11. 2.

अंशुनदी (aṁśu-nadī) *f.* name of a river [pw. not traceable]

अंशुनाभि (aṁśu-nābhi) *m.* the sun (?), with rays issuing from its hub हिरण्मयं यस्य विभाति सर्वं व्योमान्तरे रश्मिमिवांशुनाभि: EkāU. 8.

अंशुनिकर (aṁśu-nikara) *m.* mass of rays जालान्तरानिपातिभिरंशुनिकरै: प्रासविसरैरिव हिमांशुना हन्यमान: TilaMañ. 324. 7.

अंशुपटल (aṁśu-paṭala) *n.* mass of rays (अहं) भूषणमिदमस्या इत्यंशुपटलपाटितध्वान्तजालं तदर्पितवान् DaśKuC. 50. 5.

अंशुपट्ट (aṁśu-paṭṭa) *m. n.* a cloth made of fine fibres, a fine cloth or a silken cloth or muslin श्रीफलैरंशुपट्टानां···शुद्धिर्विजानता कार्या ManuSm. 5. 120; ViṣṇuSm. 23. 21; YājñaSm. 1. 186; श्रीफलैरंशुपट्टानां···शुद्धि: AgniP. 156. 15; LiṅgaP. i. 89. 56; ViṣṇuDhaP. ii. 79. 25; iii. 231. 7; Mitā. 63. 19 (*on* 1. 186); Aparā. 261. 17 (*on* 1. 186); DīpKa. 23. 9 (*on* 1. 186); अंशुपट्टानां पट्टशाटकानां बिल्वफलै: ManvaMu. 219. 4 (*on* 5. 120); अंशुपट्टमतसीभिन्नवल्कलतन्तुनिर्मितम् (वस्त्रम्) VīraMi. 258. 14 (*on* 1. 186); अंशुपट्टो नेत्रपट्ट: BālaKrī. i. 128. 21 (*on* 1. 185); BṛParāSm. 6. 335.

अंशुपति (aṁśu-pati) *m.* **1** lord of rays i. e. the sun अंशोर्धार्यत्वेंऽशुमाली स्वत्वेंऽशुपतिरंशुमान् AbhidhāCi. 13; तथा स्वस्वामिभावसंबन्धविवक्षायामंशुपति: KāvyKaVṛ. 32. 18 (2. 1); **2** name of a tree आदित्यपत्रां(? त्रोंऽ)-शुपति: KalpaK. 307. 520.

अंशुपर्णी (aṁśu-parṇī) *f.* name of a tree (?) अंशुपर्णी पीतनी च तन्त्री: KośaKaTa. 1. 3731.

अंशुपल्लव (aṁśu-pallava) *m. n.* sprout in the form of a ray उद्ययौ जलनिधेरुडुजानेरंशुपल्लवमनुज्झितरागम् Acyutarā. 8. 41.

अंशुपात (aṁśu-pāta) *m.* **1** fall of rays पुष्टा: पृष्ठेंऽशुपातैरतिनिकटतया SūryS'. 45; **2** falling in of a minute part आसूक्ष्माद् द्रव्यमालायास्तोल्यत्वादंशुपातवत् PramāVā. 4. 156; अंशुपातानुमादृष्टेरन्यथा तु प्रसज्यते NyāyVi. 2. 109.

अंशुपात्र (aṁśu-pātra) *n.* a particular cup of Soma called *aṁśu* तयोश्चतु:स्रक्त्यंशुपात्रं भवति, श्लक्ष्णमदाभ्यपात्रम् BaudhāS'S. ii. 173. 5 (14. 12)

अंशुपूर (aṁśu-pūra) *m.* flood of rays इहास्ति नूनं तुहिनांशुबिम्बे कलङ्कधूमानुमितो हुताश: । अस्यांशुपूर: कथमन्यथासौ ज्वालावलीडम्बरमातनोति KarpūC. 12.

अंशुप्रकाण्ड (aṁśu-prakāṇḍa) *m. n.* a radiant ray श्यामैरंशुप्रकाण्डैर्दिशि दिशि शतशो दर्शयत् स्वान्···शत्रूनशङ्कं रणशिरसि श्रूणात्येतदीय: कृपाण: KhaḍgaS'. 28.

अंशुप्रतान (aṁśu-pratāna) *m.* diffusion of rays निजेनांशुप्रतानेन प्रकाशं कुर्वती दिशाम् । पार्वतीवृ(? दृ)ष्टिक(? रु)ल्केव पपाताभिद्विषच्चमूम् Surath. 10. 3.

अंशुप्रभा (aṁśu-prabhā) *f.* lustre of rays दूरमंशुप्रभाजालं प्रसारयति चन्द्रमा: SūktiMu. 72. 21; Subhāṣi. 1960.

अंशुप्रसङ्ग (aṁśu-prasaṅga) *m.* contact with the rays युष्मत्सन्निधानाज्जडोऽपि प्रत्युत्पन्नप्रौढशक्तिर्ननु स्यात् । अश्मेवाह्नां पत्युरंशुप्रसङ्गात् Rāgh. 10. 24.

अंशुप्रसर (aṁśu-prasara) *m.* diffusion of rays रवेरिवांशुप्रसरेण यस्य वंशेन सुस्था: ककुभ: क्रियन्ते VikraDeC. 1. 45.

अंशुबाण (aṁśu-bāṇa) *m.* arrow in the form of a ray (of the sun) भास्करेणांशुबाणै: तिमिरकरिघटाया: सर्वदिक्षु क्षताया: । रुधिरमिव वहन्त्यो भान्ति···नद्य: S'iśuVa. 11. 49.

अंशुभद्र (aṁśu-bhadra) *m.* name of a cowherd स्तोककृष्णांशुभद्राद्यैर्गोपालै: PadmP. iv. 70. 22.

अंशुभर्तृ (aṁśu-bhartṛ) *m.* the lord of the rays, the sun प्रवृत्तं तं मण्डलादंशुमिवांशुभर्तु: Kirātā. 15. 49; ज्वलदवनिभिरातपावलेपैरतिजडनेत्रमरीचिरंशुभर्तु:···उदकमयानभिमन्यसे मरीचीन् SubhaDha. 1. 10.

अंशुमण्डल (aṁśu-maṇḍala) *n.* a circle of rays फणामणिप्रज्वलदंशुमण्डलम्···ध्वजे जनस्तस्य महाहिमैक्षत KumāSam. 15. 30; अशोभत स्वैरमभीशुमालिना शशीव सञ्चारितमंशुमण्डलम् YātrāPra. 2. 49; तुण्डकान्तिदण्डितोरुपाण्डुरांशुमण्डलम् MukuMā. 9.

अंशुमत् (aṁśu-má(n)t) *adj.* [*f.* –ī] **1 A** full of shoots or sprouts, rich in shoots or filaments, rich in sap (of the Soma plant) उदेनं भगो अग्रभीदुदेनं सोमो अंशुमान् AV. viii. 1. 2;···ओषधीरा वदामि । अंशुमती: काण्डिनीर्या: AV. viii. 7. 4; यदाप्याययति तेनांशुमत् TaiS. III. ii. 2. 1; सर्वाण्येव तत् सवनान्यंशुमन्ति शुक्रवन्ति समावद्वीर्याणि करोति···TaiS. III. ii. 2. 1; तस्माद् द्वे अंशुमती सवने PañcBr. viii. 4. 1; **B** (used as a noun) a variety of Soma अंशुमान् मुञ्जवांश्चैव SuśruS. iv. 29. 5; अंशुमानाज्यगन्धस्तु कन्दवान् रजतप्रभ: SuśruS. iv. 29. 23; KalpaK. 296. 425; **2** radiant, shining, bright, full of rays सुखं सूर्य रथमंशुमन्तं स्योनं सुवह्निमधि तिष्ठ वाजिनम् AV. xiii. 2. 7; स(रथ:) रुक्मी प्रावेपी···अंशुमान् भवति JaimiBr. 2. 103; ĀpaS'S. xxii. 12. 6; आदित्यानामहं विष्णुर्ज्योतिषां रविरंशुमान् BhagGī. 10. 21 (MahāBhā. vi. 22. 21); तेन वीरेण शुशुभे स शैल:···आदित्येनेवांशुमता मन्दर: MahāBhā. iii. 220. 22; स याति परमं स्थानं यत्रास्ते रविरंशुमान् BhaviP. 248A. 23 (i. 165. 10); शक्रचाप इवांशुमान् । आविर्बभूव SkandP. ii (2). 27. 3; अंशुमद्भिश्च मणिभि:··· वाचोऽलंकुरुते यथा Kāvyālaṅ.(Bh.) 5. 64; विभूषणं धार्यमिहांशुमत् तया Kāvyāda. 3. 41; SaraKaṇṭhā. 204. 7; आत्मावयव एवायं सूर्यश्चक्षुर्ममांशुमान् BṛĀraUBhVā. iii. 1. 34; **3** possessing bristles शुक्लानंशुमतश्चापि दन्तधावनसंचयान् (ददृशु:) Rāmā. ii. 85. 69 (comm. कूर्चवत:)

अंशुमत् (aṁśu-ma(n)t) *m.* **1** the sun as a luminary **2 A** name of one of the Ādityas **B** name of Viṣṇu **C** the sun as a god **D** one of the Gaṇas **E** one of the attendents of Viṣṇu **F** one of the gods **3** the moon **4** name of **A** son of Asamañjas **B** a king **C** a king of the Bhojas **D** son of Pañcajana **E** a certain king **F** son of Kauśika **G** a Pāśupata sage **H** a king of Madra **I** a certain sage **5** name of a horse of the moon **6** name of a mountain **7** name of a S'aivāgama. **1** the sun (as a luminary) व्यराजयत वैदेही वेश्म तत् सुविभूषिता । उद्यतोंऽशुमत: काले खं प्रभेव विवस्वत: Rāmā. ii. 34. 18; सुग्रीवोंऽशुमत: सुत:Rāmā iii. 71. 7; पौरवनन्दन: । अंशुमन्तं समुद्यन्तं पूजयामास भक्तिमान् MahāBhā. i. 160. 14; अतीव मुदितो राजा भ्राजमानोंऽशुमानिव MahāBhā. viii. 26. 15; ज्वलन्तमुद्यन्तमिवांशुमन्तम् BuddhaC. 7. 6; कुर्वन्न किंचित् कुरुते दिवाकार्यमिवांशुमान् YogVā. iv. 56. 18; विरराज रथप्रष्ठैर्वालखिल्यैरिवांशुमान् RaghuVa. 15. 10; तथात्मैको ह्यनेकश्च जलाधारेष्विवांशुमान् YājñaSm. 3. 144; ग्रासे ह्युदयेऽस्ते वा नीचस्थोऽस्मात्कमंशुमान् भवति PañcSi. 15. 7(नीच = distant); (भृगु:)··· दृश्योऽर्धपञ्चमै: । चतुर्भिर्वांशुमालित्वादंशैरंशुमतोऽन्तरै: MaBhāsk. 6. 45; अंशुमानिव तन्वभ्रपटलच्छन्नविग्रह: Kirātā. 11. 6; 6. 25; 15. 39; द्रुतशातकुम्भनिभमंशुमतो वपुरर्धमग्नवपुष: पयसि S'iśuVa. 9. 9; स्तुत्यस्त्रैलोक्यवन्द्यैस्त्रिदशमुनिगणै: सोंऽशुमाञ्श्रेयसे व: SūryS'. 90; ĀtmaBo. 7. 43; MahāP. 27. 89; सम्यग्ज्ञानं विरोध्यस्य तामिस्रस्यांशुमानिव NaiṣkaSi. 23. 9; अथ च गतेऽस्तमंशुमति नैव बभौ नलिनी Kapphiṇā. 11. 24; एत्यदृष्टमवलम्ब्य केवलं व्योमवारिनिधिशेषमंशुमान् RāmC. 2. 33; 16. 107; अनुगच्छति गच्छन्तमंशुमन्तं च चक्षुषा BṛKathāS'loSaṁ. 14. 48; NavaSāC. 11. 56; तमांसि तिष्ठन्ति हि तावदंशुमान्न यावदायात्युदयाद्रिमौलिताम् AlaṅkāSa. 76. 4; वीर: सारथिना युत: । अंशुमानरुणेनेव नीयमानरथो बभौ RāghPāṇ.(Ka.) 12. 10; दिगष्टकं जेतुमशेषमंशुमान् अवश्यमष्टैव बभार वाजिन: PṛthvīVi. 2. 57; PāṇḍaC. 13. 540; तथा स्वस्वामिभावसंबन्धविवक्षायामंशुपतिरंशुमानित्यपि KāvyKaVṛ. 32. 18 (2. 1); अस्तं विधावुदयमंशुमति प्रयाति ताटङ्कवानिव विराजति शैलराज: VasaViKā. 12. 40; तदीयसैन्यमागत्य नाशयामास तत्क्षणम् । होसेननृपति: प्रातरन्धकारमिवांशुमान् RājTa.(Prā.) 588; MediK. 71. 84; AbhidhāCi. 13; TrikāS'e. i. 3. 18; Vaija. 18. 15; ViśvaPra. 73. 208; ViśvaLoK. 154. 206; **2 A** name of one of the Ādityās (solar deities) विवस्वान् सविता पूषा अंशुमान् विष्णुरेव च MatsyaP. 6. 4; PadmP. v. 6. 37; सूर्यश्चांशुमांश्च दिवाकर: । एते वै द्वादशादित्या: LiṅgaP. i. 82. 43; BhaviP. 132B. 19 (i. 78. 53); अंशुमान्···चाक्षुषस्यान्तरे मनो: । आदित्या अदिते: पुत्रा: SaurP. 28. 14; **2 B** name included in the thousand names of Viṣṇu SkandP. v (i). 63. 87; **2 C** the sun as a god कराभ्यां प्रगृहीतस्य शंभुनांशुमतोऽपि हि । कराङ्गुलिभ्यो निश्चेरुरसृग्धारा: समन्तत: VāmaP. 5. 12; 57. 70; **2 D** one of the group of 70 Gaṇas कर्णी कर्णस्तथांशुमान्···वारुण्यां गणसप्तति: ĪśānS'iPa. ii.